Gemeente Rotterdam

Maatschappelijke Ontwikkeling
Onderwijs, Cultuur, Evenementen
Said Kasmi

Postadres: Postbus 70012
3000 KP Rotterdam
Website: www.rotterdam.nl

Van: Hilde Feddema
Telefoon: 14 010
E-mail: bbo@rotterdam.nl

Aan de gemeenteraad

Uw kenmerk: 23bb004921
Ons kenmerk: M2307-770 - 23bo009802

Onderwerp: Aanmeldbeleid scholen bekend maken via CJG

Datum: B&W 16 januari 2024

Op welke gronden deze brief?/Waarom nu voorgelegd?
Tijdens de WIOSSAN-commissievergadering op 20 juni 2023 stond onder andere de bespreking van het onderzoeksrapport "Gelijke kansen op toegang tot onderwijs" geagendeerd (23bb002614). Dit rapport heeft inzicht gegeven in hoe het beleid en de praktijk van aanmelden en inschrijven eruitziet bij basisscholen in Rotterdam. In de commissievergadering zijn de resultaten van dit onderzoek besproken, als ook de brief die naar de commissie WIOSSAN is gestuurd waarin uiteen is gezet wat met de aanbevelingen van het onderzoek wordt gedaan (23bb002613).

In deze brief zal worden ingegaan op de toezeggingen die tijdens de commissievergadering zijn gedaan en op de motie die tijdens de raadsvergadering van 6 juli 2023 is aangenomen. Ook worden de resultaten van de tweede uitvoering van de segregatiemonitors primair onderwijs (PO) en voortgezet onderwijs (VO) toegestuurd (bijlagen 1 en 2).

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

- Het Rotterdams onderwijsbeleid *Gelijke kansen voor elk talent;*
- Motie 'aanmeldbeleid scholen bekend maken via CJG' (23bb4921)'.

Toezeggingen
Op 20 juni jl. zijn twee toezeggingen gedaan door wethouder Kasmi: 'de wethouder zal de commissie jaarlijks informeren over de resultaten van het aanmeldbeleid' (23bb004298) en 'de wethouder zal het percentage leerlingen dat op de school van eerste aanmelding komt toesturen aan de commissie' (23bb004299).

Uit het onderzoeksrapport 'Gelijke kansen op toegang tot onderwijs' is gebleken dat bij de aanmelding van kinderen voor het basisonderwijs, geen gelijk speelveld is. Dit heeft vooral te maken met informatieverschillen tussen ouders. Sommige ouders weten goed hun weg te vinden in de regels, andere ouders hebben daar meer hulp bij nodig. Daarom is in de vorige brief (23bb002613) aangegeven dat wij samen met de schoolbesturen in gaan zetten op betere informatievoorziening. Enerzijds is samen met de schoolbesturen een standaardtekst opgesteld over de aanmeldprocedure.

Deze tekst wordt op de websites van alle scholen geplaatst. Anderzijds zal de brief die vanuit de gemeente aan ouders wordt verstuurd, tijdiger worden verstuurd. Daarin worden de regels rondom het aanmeldbeleid duidelijker toegelicht. Via de sectorkamers, waarin wij overleg voeren met schoolbesturen, zal deze inzet worden gemonitord. Mede aan de hand van een steekproef waarbij wordt bekeken of de websites van de scholen op orde zijn. Op basis van de resultaten van de steekproef zal de raad worden geïnformeerd.

Voor wat betreft de tweede toezegging is bij navraag geconstateerd dat cijfers over of leerlingen terecht zijn gekomen op de school van eerste aanmelding, niet beschikbaar zijn. Scholen houden niet bij of zij een eerste, tweede of derde keuze waren voor een leerling. Dit zou administratief zware lasten met zich meebrengen. Ook zijn ouders niet verplicht om hier duidelijkheid over te geven richting de school waardoor dit geen betrouwbaar beeld zou geven van de voorkeuren. Daarom zijn wij niet voornemens om hier nadere actie op te ondernemen.

Motie CJG

Tijdens de raadsvergadering op 6 juli is daarnaast de volgende motie ingediend door DENK 'Aanmeldbeleid scholen bekend maken via CJG' (23bb004921). We zijn met het CJG in gesprek gegaan en op basis daarvan is besloten om de informatie over aanmelding ook via de website van CJG bekend te maken. Op deze website staat al informatie over wat het betekent om naar een basisschool te gaan, het is daarom een logische plek om informatie te verstrekken over hoe ouders hun kind kunnen aanmelden. Informatie over aanmelding is geen standaard onderdeel van het consult waarvoor een ouder bij het CJG langsgaat. De timing van het consult is hiervoor niet logisch aangezien het CJG kinderen ziet wanneer ze rond de twee jaar en rond de vier jaar oud zijn. Bovendien dienen veel onderwerpen, zoals vaccinaties en voeding, te worden besproken met ouders tijdens dit consult. Informatie over aanmeldbeleid vormt hierin geen logische toevoeging.

Segregatiemonitors PO en VO 2023

Aanleiding voor de uitvoering van de segregatiemonitors is om segregatie in het onderwijs in kaart te brengen. In deze monitors wordt gekeken naar onderwijssegregatie op basis van de sociaaleconomische positie van leerlingen (gemeten door het ouderlijk opleidingsniveau) en hun migratieachtergrond.[1] De eerste monitors zijn uitgebracht in 2021, waarbij is gekeken naar de ontwikkeling van onderwijssegregatie in de periode van 2012/2013 t/m 2019/2020. In deze segregatiemonitors zijn de meest recente schooljaren (2020/2021 en 2021/2022) toegevoegd aan de analyse.

Daarnaast is het NPRZ-gebied uitgelicht in deze segregatiemonitors. Reden hiervoor is dat in het uitvoeringsplan 2023-2027 van het Nationaal Programma Rotterdam Zuid (NPRZ)[2] met de onderwijspartners de afspraak is gemaakt om te verkennen of een plan van aanpak kan worden ontwikkeld om segregatie op scholen tegen te gaan. Voor NPRZ is in de segregatiemonitors po en vo 2023 specifiek de stand van zaken en de ontwikkeling van de segregatie naar opleidingsniveau van de ouders in kaart gebracht.

Uit de segregatiemonitors PO en VO die de gemeente heeft laten uitvoeren blijkt dat:

- In de periode 2012/2013 tot en met 2021/2022 het aandeel leerlingen met hoogopgeleide ouders stijgt en het aandeel leerlingen met een niet-Westerse migratieachtergrond daalt. Dit geldt ook voor het NPRZ-gebied.
    - De stijging van het aandeel hoogopgeleide ouders komt mede door de toename van hoogopgeleide ouders met een niet-Westerse achtergrond.
    - Dat het aandeel leerlingen met een niet-Westerse achtergrond daalt, is mede een gevolg van de groeiende groep derde generatie niet-Westerse leerlingen. Er zijn in de stad steeds meer kinderen met twee ouders uit de tweede generatie (met een niet-Westerse migratieachtergrond maar allebei in

Nederland geboren). Deze kinderen hebben volgens de gehanteerde definities geen migratieachtergrond.

- De concentratie van hoogopgeleide ouders nog steeds ongelijk verdeeld is over de stad.
    - In het noordelijke deel van Rotterdam is het aandeel hoogopgeleide ouders van basisschoolleerlingen het grootst, met name in de buurten Molenlaankwartier, Kralingen-Oost, Zestienhoven en Blijdorp (boven de 85%). De Tarwewijk in Charlois heeft het kleinste aandeel hoogopgeleide ouders (20%).
    - Ook in het voortgezet onderwijs concentreren scholieren met hoogopgeleide ouders zich voornamelijk in noordelijke gebieden: in de buurten Molenlaankwartier, Kralingen-Oost, Zestienhoven, Hillegersberg-Zuid en Blijdorp is het aandeel leerlingen met hoogopgeleide ouders groot (meer dan 80%). De buurten met de kleinste aandelen hoogopgeleide ouders liggen in Delfshaven (Tussendijken) waar 17% van de ouders hoog opgeleid is, en in Kralingen-Crooswijk (Oud-Crooswijk) en Feijenoord (Feijenoord en Hillesluis) waar 22% van de ouders hoog opgeleid is.
- We steeds meer scholen in de stad krijgen waarvan het merendeel van de leerlingen hoogopgeleide ouders heeft (aandeel van meer dan 80% hoogopgeleide ouders) en steeds minder scholen waar het merendeel van de leerlingen laagopgeleide ouders heeft (aandeel van 20% of minder hoogopgeleide ouders).
- In NPRZ er zowel in het po en vo nauwelijks of geen scholen zijn met voornamelijk leerlingen met hoogopgeleide ouders (80% of meer) en er is ook geen toename van het aandeel van meer dan 80% gesegregeerde scholen te zien.
- Het aandeel leerlingen op gemengde scholen is toegenomen. In gemengde buurten – buurten waar niet meer dan 80% of 20% of minder van leerlingen hoogopgeleide ouders heeft – gaat meer dan helft van de leerlingen met zowel laag- als hoogopgeleide ouders naar een gemengde school (een school met 41-60% hoogopgeleide ouders).

Tot slot
Via deze brief beschouwen wij de toezeggingen als afgedaan. Via het gesprek in de sectorkamers en de uitvoering van de segregatiemonitors PO en VO, houden wij samen met de schoolbesturen een vinger aan de pols rondom de ontwikkelingen op het gebied van segregatie in het onderwijs.

Burgemeester en Wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

J.H. Meijer, l.s.

De burgemeester,

A. Aboutaleb